

**ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร PLC เพื่อขับเคลื่อน
การจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ที่ส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
ของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา**
**The Study of PLC Strategy Focusing on Sufficiency Economy Philosophy for Classroom
Activities ; Improving Students 'Attribute in Thailand 4.0 Framework of Teachers in
Nakornratchasima Provincial Administrative Organization.**

รัตติยา วิเศษพลกรัง*¹
Rattiya Wisasphonkang*¹
mu_m2522@hotmail.com*

ส่งบทความ 8 มกราคม 2562 แก้ไขบทความ 20 กุมภาพันธ์ 2562 ตอบรับตีพิมพ์ 24 กุมภาพันธ์ 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการใช้กลยุทธ์ PLC เพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม การศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสนทนากับผู้เชี่ยวชาญ 1. กรณีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ประชากร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนช่องแมววิทยาคม จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนช่องแมววิทยาคม จำนวน 8 คน 2. กรณีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม 2 ครั้ง ได้แก่ ครูโรงเรียนช่องแมววิทยาคม จำนวน 20 คน ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนช่องแมววิทยาคม จำนวน 201 คน 3. กรณีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก (บุญชม ศรีสะอาด.2545 : 45-48) ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารหรือครูที่ปฏิบัติหน้าที่ครูวิชาการ จำนวน 2 คน และครูผู้สอนจำนวน 2 คน รวมโรงเรียนละ 4 คน รวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการใช้กลยุทธ์ PLC เพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ได้แก่ การ

¹ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนช่องแมววิทยาคม อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

¹ Senior Professional Level Teachers. Chongmaewwittayakom School Lam Thamenchai District Nakhon Ratchasima Province.

ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการใช้กลยุทธ์ PLC เพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0

1.1 สภาพปัจจุบันการจัดการการศึกษาตามแนวตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนช่องแมววิทยาคมเป็นการจัดการเรียนการสอนบูรณาการในทุกรายวิชา สร้างความตระหนักให้นักเรียนให้รู้จักประโยชน์จากสิ่งรอบตัว และรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีเหตุผล พอประมาณ และมีภูมิคุ้มกันจากสังคมภายนอก มีความรู้คู่คุณธรรม อีกทั้งยังให้นักเรียนนำไปประยุกต์ใช้ในครอบครัวและชีวิตประจำวันได้จริง สำหรับปัญหาคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 คือ นักเรียนไม่มีความรู้ในเรื่องของสิ่งที่ถูกหรือผิด ขาดทักษะชีวิต ไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ไม่รู้เท่าทันต่อสังคมในยุคปัจจุบัน ซึ่งการใช้กลยุทธ์ PLC ด้วยการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการและนำพฤติกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนหรือร่วมกิจกรรมของนักเรียน

1.2 คุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 มีทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านทักษะกระบวนการคิด ด้านการทำงานเป็นทีมและมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านทักษะอาชีพ และด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

1.3 กลยุทธ์ PLC ด้วยการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ทั้งหมด 4 ด้าน ด้านที่มีความต้องการส่งเสริมเร่งด่วนเป็นอันดับแรก คือ ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

คำสำคัญ : กลยุทธ์ PLC , แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, คุณลักษณะนักเรียน

ABSTRACT

This is a research purposes on these following, 1)to study the problem and the need of PLC Strategy focusing on Sufficiency Economy Philosophy for classroom activities ; improving students 'attribute on self-immunity in Thailand 4.0 framework.

The finding showed that

1) the study of the problem and the need of PLC Strategy focusing on Sufficiency Economy Philosophy for classroom activities ; improving students 'attribute on self-immunity in Thailand 4.0 framework.

1.1 the current condition of Chongmawwittayakom school which always teaches based on Sufficiency Economy Philosophy integrated in classroom activities for improving in students 'daily life and found those students are not keen on Thailand 4.0 framework so that should be used PLC Strategy focusing on Sufficiency Economy Philosophy for classroom activities ; improving students 'attribute on self-immunity in Thailand 4.0 framework and assess all students on their behavior and attendance.

1.2 The students 'attribute in Thailand 4.0 framework were Thinking skill, Collaboration teamwork, Career and Learning Self-reliance and self-immunity.

1.3 The PLC Strategy focusing on Sufficiency Economy Philosophy for classroom activities ; improving students 'attribute on self-immunity in Thailand 4.0 framework found that self-immunity is the highest need on improving.

Keywords : PLC : PLC strategy, Sufficiency Economy Philosophy, Students' attribute

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้จัดทำขึ้นเพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม เป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบ วินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุข โดยมีสุขภาวะและสุขภาพที่ดี ครอบครัวอบอุ่น ตลอดจน เป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2560 : 10) การศึกษายุคใหม่ (Next Generation Education) หรือยุค Thailand 4.0 ต้องเน้นแสวงหาเรียนรู้ได้เอง อย่างท้าทาย สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ต่อยอดความรู้เดิม คิดและประยุกต์ใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ได้เหมาะสมกับตนเอง สังคมตามสถานการณ์ ดังนั้น การศึกษาควรเป็นการศึกษาเพื่อการสร้างนวัตกรรม เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน เป็นการศึกษาเพื่อสังคม ที่คนที่ได้รับการศึกษานั้นต้องหันมาช่วยเหลือสังคมอย่างจริงจัง และกว้างขวาง ต้องบูรณาการทั้งศาสตร์ ศิลป์ ชีวิต และเทคโนโลยีเข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน เพื่อสร้างคนที่สังคมต้องการได้ในทุกมิติ และมีรูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลาย สอดคล้องและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน โดยครูอาจจะไม่มีความจำเป็นอีกต่อไป หรือถ้าจำเป็นก็ต้องมีก็ต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทไปอย่างมาก เรียกว่า “โมเดลการจัดการศึกษาต้องถล่ม” (สมัชชาเครือข่ายปฏิรูปการศึกษา. 2558 : 23-24)

คุณลักษณะของนักเรียนในยุคการศึกษา 4.0 โรงเรียน ครู ต้องทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างผลผลิตขึ้นมาได้ ถึงแม้ผลผลิตจะไม่ใหม่เอี่ยม เป็นนวัตกรรมอย่างจริงจัง แต่เวลาที่ยาวนานผู้เรียนจะสร้างผลผลิตที่ใหม่ ทันสมัยได้เอง และเขาจะสามารถพัฒนาทักษะและวิถียุทธการคิดค้นแสวงหาและพัฒนา ผลิตภัณฑ์ ติดตัวเขาไปตลอดชีวิต สิ่งประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์ใหม่ รวมถึงผลงานต่างๆ ต้องเข้าใจว่าการศึกษา 4.0 ไม่ใช่ทุกอย่างของชีวิตจริง อยู่ที่ 4.0 เป็นส่วนหนึ่งของชีวิต เราต้องดำเนินการ 4.0 ให้ดีที่สุด มีค่าที่สุดและเป็นประโยชน์แก่เรามากที่สุด และต้องมองไปถึงชีวิตหลัก 4.0 เช่นเดียวกัน ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ดีในยุค Thailand 4.0 ดังหลักสูตร CCPR

Model ที่จะให้ผู้เรียนต้องมีย่าน้อย 4 อย่าง ได้แก่ 1. เรียนรู้ทั่วโลกและภูมิปัญญาหลักของไทย 2. ทางเลือกของสังคมไทยและของโลกต้องให้ศึกษาทางเลือกโดยเฉพาะอย่างยิ่งอนาคตเป็นโลกที่มีความหลากหลาย 3. กระบวนการแสวงหาความรู้ เรียนรู้ความรู้หลักของไทยแล้วต้องเรียนนวัตกรรมวิเคราะห์ใหม่ของโลก ควรเป็นหลักสูตรที่ทุกคนต้องเรียน เรียนขนาดใหญ่อย่างไรก็ต้องนำมาวิเคราะห์ และ 4. นวัตกรรมใหม่ของโลก จำเป็นต้องให้เรียนรู้กระบวนการที่จะหาความรู้ใหม่ อาจจะเรียนวิธีวิจัยก็ได้ ต้องสอนการวิจัยตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา วิธีการเรียนการสอนใน แบบ CCPR Model สร้างให้เด็กมีคุณลักษณะ 4 ประการ คือ 1. Critical คิดวิเคราะห์ มองสังคมให้รอบด้าน รู้ที่มาที่ไป เข้าใจเหตุและผล 2. Creative คิดสร้างสรรค์ เด็กต้องคิดต่อยอดจากที่มีอยู่ ประยุกต์และใช้ประโยชน์ มองประเด็นใหม่ๆ 3. Productive คิดผลิตภาพ คำนึงถึงผลผลิต มีวิธีการและคุณภาพ ค่าของผลงาน และ 4. Responsible คิดรับผิดชอบ นึกถึงสังคม ประเทศชาติ มีจิตสำนึกสาธารณะ และมีคุณธรรมจริยธรรม ความดีงาม จากคุณลักษณะดังกล่าวจะเป็นการใช้ผลการสอนเป็นหลักประกัน โรงเรียน ครู จะต้องจัดการเรียนรู้แบบให้เด็กคิดวิเคราะห์วิเคราะห์เป็นหลัก เน้นวิเคราะห์ปัญหารายบุคคล แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้เด็กทบทวนตัวเอง เป็นตัวของตัวเอง อีกทั้งต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนคิดอะไรใหม่ ให้ฝึกการทำงานใหม่ๆ เพิ่มเติมจนแน่ใจในทักษะการคิดใหม่ได้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน มองใหม่เสนอใหม่ ให้ทางเลือก เพิ่ม ลด ต่อยอด เสริม ลองแล้วลองอีก วางเป้าหมายที่ผลงาน แสวงหาวิธีการต่างๆ ให้ได้งาน ทดสอบ ประเมินคุณภาพปรับเปลี่ยนและช่วยสอดส่อง รวมถึงต้องดำเนินการในทุกระดับ นำตัวเองสู่สาธารณะ สังคม ผ่านการทดสอบ รูปแบบตัวอย่าง (ไพฑูรย์สินรัตน์. 2559 : 12) การปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ของคนไทยทั้งระบบ เป็นกระบวนการซึ่งส่งเสริมคุณลักษณะของคนไทย ในยุค Thailand 4.0 โดยต้องปรับเปลี่ยนดังนี้ 1. การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างแรงบันดาลใจ มีความมุ่งมั่น เพื่อให้มีชีวิตอยู่อย่างมีพลังและมีความหมาย (Purposeful Learning) 2. การเรียนรู้เพื่อบ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการรังสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ (Generative Learning) 3. การเรียนรู้

เพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะ ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง (Mindful Learning) และ 4. การเรียนรู้เพื่อมุ่งการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ (Result-Based Learning) (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา. 2559 : 20-21) นอกจากนี้รัฐธรรมนูญว่าด้วยการกระทรวงศึกษาธิการ เสนอแนวทางแก้ไขวิกฤตการศึกษาของชาติ โดยกำหนดคุณลักษณะ และทักษะของเด็กในทศวรรษที่ 21 ที่มีจุดเน้นการเรียนรู้ 3R 8C ตลอดชีวิต ซึ่ง สกศ.จะนำไปบรรจุไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติต่อไป ทักษะ 3R คือ Reading-อ่านออก, (W)riting-เขียนได้, (A)rithmatics-คิดเลขเป็น 8C คือ 1. Critical Thinking and Problem Solving : การคิดอย่างมีวิจารณญาณ แก้ไขปัญหาได้ 2. Creativity and Innovation : คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดเชิงนวัตกรรม 3. Cross-cultural Understanding : ความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม กระบวนการคิดข้ามวัฒนธรรม 4. Collaboration teamwork and leadership : ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ 5. Communications information and media literacy : ทักษะในการสื่อสาร และการรู้เท่าทันสื่อ 6. Computing and ICT literacy : ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี 7. Career and learning skills : ทักษะทางอาชีพ และการเรียนรู้ และ 8. Compassion : มีคุณธรรม มีเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย ซึ่งจะเห็นว่าคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ต้องทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิต ซึ่งกระบวนการศึกษาเพื่อการพัฒนาคน หัวใจสำคัญ คือ ครู ซึ่งเป็นวิชาชีพที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ท่ามกลางนวัตกรรมที่ 21 ที่ครูต้องปรับเปลี่ยนบทบาทโดยจากครูผู้สอนเป็นครูฝึก (Coach) เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเกิดคำถามและกระบวนการคิด ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (learning Facilitator) เพื่อสภาพแวดล้อมที่เป็นกัลยาณมิตรเอื้อต่อการเรียนรู้ และครูประเมิน (Evaluator) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2557 : 307) ซึ่งคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ดังกล่าวช่วยให้นักเรียนเป็นคนดีของสังคม เสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและ ยั่งยืน

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย เพื่อเป็นแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตและให้มีความรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วย ความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบเพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549 : 54)

เป้าหมายสำคัญของการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การทำให้ผู้เรียนรู้จักความพอเพียง ปลูกฝัง อบรมเพาะบ่มให้ผู้เรียนมีความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมโดยสอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักใช้ชีวิตได้อย่างสมดุลตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ รู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยมความเป็นไทย การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละแห่งเป็นการสร้างทุนทางสังคม และปรับเปลี่ยนกระบวนการชีวิตของแต่ละคนบนพื้นฐานของความพอเพียง และมีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดทำโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ นำหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐาน ของกระบวนการ การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่าง สถาบัน การศึกษา สถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันทาง ศาสนาให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เมื่อมีนโยบายขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษามาระยะ หนึ่งแล้วโดยการยึดโยงเครือข่ายและค่อยๆ ขยายผลเป็น ขันเป็นตอน เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มุ่งสู่ความพอเพียง โดยมีเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชน รู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มี จิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม เอกลักษณ์ไทย โดยมีการติดตามประเมินผลตามตัวชี้ วัดความสำเร็จของยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2550 : 5-13) เพื่อประเมินพัฒนาการและความก้าวหน้า ของผู้เรียน ครูจะต้องเน้นการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ รวมทั้งครูในศตวรรษที่ 21 ต้องมีการรวมตัวกันของเพื่อน ครูด้วยกันปรับปรุงพัฒนาการสอนด้วยกันลักษณะชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการ ศึกษา. 2557 : 307)

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการพัฒนาครูในยุคปัจจุบันเนื่องจากเป็นกระบวนการ รวมกลุ่ม โดยต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจเพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้ พุดคุยสนทนา วิพากษ์ให้ข้อเสนอแนะอย่างมี กลยณมิตรและสะท้อนคิดเพื่อการพัฒนาตามเป้าหมายที่ มีร่วมกันในวิชาชีพครูมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นสำคัญ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูนั้นต้องได้ รับความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ภายในโรงเรียนให้มีความนิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีการ เรียนรู้ร่วมกันและนำความรู้ที่ได้ไปสู่การปฏิบัติร่วมกัน และมีสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนต่อการคงไว้ซึ่งเป็นชุมชน การเรียนรู้แบบกลยณมิตร (Hord. 2003 : 67) มิติของ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนั้นจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วม และตัดสินใจร่วมกัน มิติการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากร มิติการนิเทศติดตามและสะท้อนข้อมูลกลับ รวมทั้งมิติการ สร้างปัจจัยแวดล้อมทั้งที่เป็นนโยบาย สื่อ แหล่งการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อกระตุ้นและจูงใจให้เกิดชุมชนการเรียนรู้

รู้ทางวิชาชีพ (Richardson. 2003 : 13) PLC มาจาก ทฤษฎีที่กล่าวถึง นักการศึกษาที่ขบคิด ที่มีความต้องการ แลกเปลี่ยนความเชื่อทั่วไปเกี่ยวกับการสอนและการเรียน รู้ด้วยกันที่ไม่ใช่แค่การพัฒนาวิชาชีพเท่านั้น แต่ต้องการ ให้นักเรียนประสบผลสำเร็จ โรงเรียนควรเปลี่ยนมุมมอง เกี่ยวกับครูและนักเรียนโดยเฉพาะ ในศตวรรษที่ 21 โดย กำหนดความต้องการของโรงเรียนและความพร้อมในการ เลียนแปลง (ระบุสิ่งที่ขัดขวาง/อุปสรรค) หาคนมาแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ โดยเริ่มต้นจากการแลกเปลี่ยนแนวคิด กำหนดกรอบ และพิจารณาจุดที่ต้องการเปลี่ยนแปลงจาก จุดเล็กๆ กลยุทธ์ในการจัดการและใช้ PLCs อย่างยั่งยืน เริ่มต้นด้วยขั้นตอนง่ายๆ (Take a baby steps) โดยเริ่ม ต้นจากการกำหนดเป้าหมาย อภิปราย สะท้อนผล แลก เปลี่ยนกับคนอื่น ๆ การวางแผนด้วยความร่วมมือ (Plan Cooperatively) การกำหนดความคาดหวังในระดับสูง (Set high expectations) และวิเคราะห์การสอนสืบเสาะ หาวิธีการที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จสูงสุด . เริ่มต้นจากจุด เล็กๆ (Start small) เริ่มต้นจากการใช้กลุ่มเล็กๆ ก่อน แล้ว ค่อยๆ ขยาย . ศึกษาและใช้ข้อมูล (Study and use the data) . วางแผนเพื่อความสำเร็จ (Plan for success). นำสู่สาธารณะ (Go public) และการ ฝึกฝนร่างกายและหล่อ เลี้ยงสมอง (Exercise the body & nourish the brain) (Senge. 1990 : 43) ดังนั้น PLC จึงเป็นการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบ กลยณมิตร มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีม เรียนรู้ที่ครูเป็นผู้นำร่วมกัน และผู้บริหารแบบผู้ดูแลสนับสนุน ส่งการเรียนรู้และพัฒนา วิชาชีพเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเอง สู่คุณภาพการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็น สำคัญและความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกใน ชุมชนการเรียนรู้ต่อไป

จากผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นว่าในปัจจุบันนักเรียนยังขาดคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ จึงต้องมีการส่งเสริมและพัฒนา โดยเฉพาะ ด้าน การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความประสงค์ ในการพัฒนากลยุทธ์ PLC ด้วยการขับเคลื่อนการจัดการ เรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ของ ครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา สำหรับ

เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษานำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการใช้กลยุทธ์ PLC เพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนในยุค Thailand 4.0

2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0

3. เพื่อศึกษากลยุทธ์ กลยุทธ์ PLC เพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ได้รับประโยชน์ ดังนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง สามารถขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 โดยศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการใช้กลยุทธ์ PLC ด้วยการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0

1. ขอบเขตเนื้อหา ในขั้นตอนนี้มีขอบเขตเนื้อหา ดังนี้

1.1 หลักการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

1.2 การจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การถอดบทเรียนตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ การจัดการเรียนการสอนบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทุกกลุ่มสาระฯ การเรียนรู้ฐานพอเพียง 8 ฐาน (ฐานพืชสมุนไพรกระดูก ฐานพืชสมุนไพรตะไคร้ ฐานสัตว์เลี้ยงแพะ ฐานปุยอินทรี

9101 ฐานเสียงตามสาย ตามรอยพระราชา ฐานแหล่งเรียนรู้ ฐานสวนสาธิตพอเพียง ฐานออมเงิน-ขยะ การเรียนรู้นอกสถานที่จากปราชญ์ชาวบ้าน

1.3 คุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0

2. ขอบเขตแหล่งข้อมูล

2.1 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนช่องแมววิทยาคม จำนวน 1 คน , คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนช่องแมววิทยาคม จำนวน 15 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนช่องแมววิทยาคม จำนวน 1 คน , คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนช่องแมววิทยาคม จำนวน 8 คน

2.2 กรณีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม 2 ครั้ง ได้แก่ ครูโรงเรียนช่องแมววิทยาคม จำนวน 20 คน ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนช่องแมววิทยาคม จำนวน 201 คน

2.3 กรณีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 58 โรงเรียน จำนวน 1,854 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก (บุญชม ศรีสะอาด.2545 : 45-48) ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารหรือครูที่ปฏิบัติหน้าที่ครูวิชาการ จำนวน 2 คน และครูผู้สอนจำนวน 2 คน รวมโรงเรียนละ 4 คน รวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 80 คน

3. ขอบเขตเวลา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เริ่มดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2560 ถึงวันที่ - 15 กรกฎาคม 2560 โดยใช้เวลาในการศึกษาจำนวน 2 เดือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) แบบสัมภาษณ์สำหรับใช้สัมภาษณ์ผู้บริหาร และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนช่องแมววิทยาคมเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัญหาและความต้องการการใช้กลยุทธ์ PLC เพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0

2) แบบบันทึกการสนทนากลุ่มสำหรับบันทึกการสนทนากลุ่มครูและผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนช่องแมววิทยาคมเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบันและความต้องการการใช้กลยุทธ์ PLC ด้วยการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0

3) แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0

2. การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม/แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม/แบบบันทึกการสัมภาษณ์

2. กำหนดประเด็นในแบบสอบถาม/แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม/แบบบันทึกการสัมภาษณ์

3. นำประเด็นในการสัมภาษณ์เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความเหมาะสมของการใช้ภาษา และให้ข้อเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถาม/แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม/แบบบันทึกการสัมภาษณ์มาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความ ผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้กลยุทธ์ PLC

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษา ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล (Individual In-depth interview)

2.2 ครูโรงเรียนช่องแมววิทยาคม จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 20 คน ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนช่องแมววิทยาคม จำนวน 431 คน เก็บข้อมูลจากบันทึกการสนทนากลุ่ม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล สังเคราะห์คุณลักษณะนักเรียนในยุค Thailand 4.0 เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยใช้แบบสอบถาม

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้านำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม/แบบบันทึกการสัมภาษณ์มาตรวจสอบความสมบูรณ์ มาประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยใช้วิธีการประมวลผลหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาความถี่ และร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษากลยุทธ์ PLC ด้วยการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการตอบแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102 – 103)

เกณฑ์คะแนน ระดับความต้องการคุณลักษณะ

5.00	มากที่สุด
4.00	มาก
3.00	ปานกลาง
2.00	น้อย
1.00	น้อยที่สุด

การแปลความหมายระดับการดำเนินงานของค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยเปรียบเทียบตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรี

สะอาด.2545 : 102 – 103)

4.50 – 5.00 หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.50 – 4.00 หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ ดี

2.50 – 3.49 หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ น้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติสำหรับหาคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้สำหรับหาคุณภาพเครื่องมือ คือ การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Congruence)

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

(Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. การศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการใช้กลยุทธ์ PLC เพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ได้แก่ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการใช้กลยุทธ์ PLC เพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0

1.1 สภาพปัจจุบันการจัดการการศึกษาตามแนวตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนช่องแมววิทยาคมเป็นการจัดการเรียนการสอนบูรณาการในทุกรายวิชา สร้างความตระหนักให้นักเรียนให้รู้จักประโยชน์จากสิ่งรอบตัว และรู้จักใช้ชีวิตอย่างมีเหตุผล พอประมาณ และมีภูมิคุ้มกันจากสังคมภายนอก มีความรู้คุณธรรม อีกทั้งยังให้นักเรียนนำไปประยุกต์ใช้ในครอบครัวและชีวิตประจำวันได้จริง สำหรับปัญหา

คุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 คือ นักเรียนไม่มีความรู้ในเรื่องของสิ่งที่ถูกหรือผิด ขาดทักษะชีวิต ไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ไม่รู้เท่าทันต่อสังคมในยุคปัจจุบัน ซึ่งการใช้กลยุทธ์ PLC ด้วยการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการและนำพฤติกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์มาเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนหรือร่วมกิจกรรมของนักเรียน

1.2 คุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 มีทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านทักษะกระบวนการคิด ด้านการทำงานเป็นทีมและมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านทักษะอาชีพ และด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

1.3 กลยุทธ์ PLC เพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ทั้งหมด 4 ด้าน โดยความต้องการคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ด้านที่ 1 คือ ทักษะการคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.19 , S.D.=0.20) ด้านที่ 2 คือ ทักษะการทำงานเป็นทีมและมุ่งมั่นในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.22 , S.D.=0.11) ด้านที่ 3 คือ ทักษะอาชีพและนวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.23 , S.D.=0.19) และด้านที่ 4 คือ การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.49 , S.D.=0.05) ซึ่งสรุปได้ว่าด้านที่มีความต้องการส่งเสริมเร่งด่วนเป็นอันดับแรก คือ ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

อภิปรายผล

จากสรุปผลการศึกษากลยุทธ์ PLC ด้วยการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีประเด็นที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการใช้กลยุทธ์ PLC เพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 โรงเรียนช่องแมววิทยาคมได้จัดการจัดการศึกษาตามแนวตามแนว

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยกำหนดให้จัดการเรียนการสอนบูรณาการในทุกรายวิชา โดยมีการกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียน

ปัญหาคุณลักษณะของนักเรียน โรงเรียนเป็นองค์กรหนึ่งที่เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเยาวชนของชาติ โดยครูมีส่วนในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งนอกเหนือจากการให้ความรู้ในเนื้อหาวิชาแล้ว ครูยังต้องพัฒนานักเรียนทั้งทางคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมถึงสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียนอีกด้วย ซึ่งถือว่าเป็นการคุณภาพของผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่กำหนดขึ้นโดยพิจารณาจากสภาพของสังคม และการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งทำให้มีความจำเป็นต้องเน้นและปลูกฝังลักษณะดังกล่าวให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนทุกคนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านองค์รวมทั้งด้านสติปัญญา และคุณธรรม อันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้า และความมั่นคงสงบสุขในสังคม ซึ่งปัญหาที่มีผลกระทบต่อด้าน ปัญหาคุณลักษณะต่างๆ กล่าวคือ เยาวชนส่วนใหญ่มีปัญหาหลายอย่างที่ตนไม่สามารถแก้ไขปัญหาลำพังนั้นได้ด้วยตนเองบางครั้งอาจจะแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยวิธีการผิดๆ ไม่มีการคิดวิธีการแก้ไขปัญหานั้นอย่างถูกต้อง ซึ่งปัญหาเหล่านี้สามารถแก้ไขได้โดยเริ่มจากการให้ความสำคัญกับพวกเขาให้เขาได้มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาวัยรุ่นและเยาวชนส่วนใหญ่ที่มักจะประสบปัญหา คือ ไม่มีความรู้ในเรื่องของสิ่งที่ถูกหรือผิดไม่มีความรู้ให้คำปรึกษาที่ถูกและชี้แนะแนวทางการแก้ไขหรือข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นโดยการคิดที่ขาดการยั้งคิดปัญหาส่วนใหญ่ เช่น ติดยาเสพติด ติดเกม มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ปัญหาความรุนแรงของเด็กและสตรี ค่านิยมความทันสมัยตามโฆษณาตามสื่อต่างๆ เยาวชนเมื่อประสบพบเจอกับปัญหาต่างๆ ส่วนใหญ่มักปรึกษาเพื่อนเชื่อเพื่อนเพราะคิดว่าเพื่อนเป็นที่พึ่งให้แก่ตนได้ทั้งหมดเป็นความคิดที่ผิดความจริงแล้วเมื่อเกิดปัญหาคนที่ควรไปขอคำปรึกษาคือ พ่อ แม่ และครู เพราะถือเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุดและสามารถให้คำปรึกษาได้ทุกเรื่อง

ความต้องการการใช้กลยุทธ์ PLC เพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอ

เพียง เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 จากปัญหาคุณลักษณะของนักเรียนข้างต้น จะเห็นว่าการพัฒนาคุณลักษณะ PLC ที่จำเป็นในการส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียนในยุคปัจจุบันอย่างเร่งด่วน คือ รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน เป็นสมาชิกที่ดีในครอบครัว เป็นพลเมืองดีของสังคม สำนึกที่ดีไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ใฝ่ดี ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง มีความประพฤติดีมีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัยในตนเอง ขยันหมั่นเพียร อดทน ซื่อสัตย์ เสียสละ มีความรู้พื้นฐานทางวิชาการสามารถศึกษาขั้นสูงต่อไป รู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีพื้นฐาน และรู้เท่าทันเทคโนโลยีและสังคมปัจจุบัน สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและเอาตัวรอดในสังคมได้จากที่กล่าวมารวมหมายถึง การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในยุคศตวรรษที่ 21

2. คุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาระบบการศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียน ครู ต้องเป็นการจัดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ เพื่อให้การศึกษาเป็นไปในทิศทางที่มีคุณค่าต่อตัวผู้เรียนต่อสังคมในทางสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น ความเป็นคนคิดและสร้างสิ่งใหม่ให้กับสังคมไทยได้อย่างดีและมากพอ นั่นคือ คุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติการปฏิรูปการศึกษาไทยสู่ผลลัพธ์ Thailand 4.0 ที่ครอบคลุมภารกิจจัดการศึกษาใน 4 องค์หลักที่มีกรอบบทบาท หน้าที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้สู่คุณภาพผู้เรียนให้เป็นพลเมืองไทย 4.0 ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย(กศน.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา(สอศ.) และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(สกอ.) โดยให้ทุกองค์กร จัดการศึกษาให้ได้ผลผลิตที่ดีตามระดับหลักสูตร และเกิดผลลัพธ์ ในเป้าหมายการขับเคลื่อนประเทศโมเดล Thailand 4.0 ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำเป็นต้องส่งเสริมสถานศึกษา ให้จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ได้คุณภาพในผลผลิตที่ดีและเกิดผลลัพธ์ในเป้าหมายการขับเคลื่อนประเทศโมเดล Thailand 4.0 ด้วยนวัตกรรมจัดการเรียนรู้แนว Active Learning ที่เน้นผู้เรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2560 : ออนไลน์) ที่กล่าวว่า “การศึกษาใน

ยุค Thailand 4.0” มีความหมายมากกว่าการเตรียมความพร้อมของคนหรือให้ความรู้กับคนเท่านั้น แต่เป็นการเตรียมมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ กล่าวคือ นอกจากให้ความรู้แล้ว ต้องทำให้เขาเป็นคนที่รักที่จะเรียน มีคุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วย นั่นก็คือการสร้างคนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นทักษะ ในการคิดวิเคราะห์เป็นหลัก ในขณะที่เดียวกัน Thailand 4.0 เป็นสำคัญ โดยคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ทั้งหมดมี 4 ด้าน ทักษะกระบวนการคิด การทำงานเป็นทีมและมุ่งมั่นในการทำงาน ทักษะอาชีพ และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

3. สังเคราะห์ ตรวจสอบและรับรองรูปแบบคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ซึ่งการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เป็นการคิดจะวิเคราะห์จะสร้างสิ่งใหม่ จะต้องมีความคุณธรรมและความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคม ต่อสิ่งแวดล้อมภายนอกด้วย สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับแนวคิดของขวลิศ โพธิ์นคร (2560 : ออนไลน์) ได้กล่าวถึง ทิศทาง ในการสร้างเด็กยุคไทยแลนด์ 4.0 สร้างเด็กและเยาวชนไทยให้มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะในการประยุกต์ให้เข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ สร้างความคิดของเด็กและเยาวชนไปสู่ที่ยากขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นความสำเร็จของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของชาติ การพัฒนาเด็กต้องพัฒนาทั้งด้านความรู้ และทักษะการเรียนรู้ที่ดีที่สุด คือ การเรียนรู้จากปัญหาจริงที่เกิดขึ้น เรียกว่าเป็น Problem Based Learning การพัฒนาการศึกษาภายใต้กรอบประเทศไทย 4.0 สู่ศตวรรษที่ 21 เริ่มด้วยการฝึกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูเปลี่ยนจากครูสอนเป็นพี่เลี้ยง ครูฝึก (Coach) การเรียนแบบบูรณาการสหวิทยาการ เชื่อมโยงความรู้กับจินตนาการ เปลี่ยนแปลงไปสู่รูปธรรมให้ผู้เรียนมีทักษะที่ต้องการ เช่น การทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ และการสื่อสารที่ดี ซึ่งการจัดการศึกษาต้องสร้างความพอใจให้ผู้เรียนและท้าทาย สู่การสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอยากเรียน โดยเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ดังนี้ เช่น นักเรียนใฝ่ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ, นักเรียนรู้จักวิธีแก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหา, การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

จากประเด็นคุณลักษณะที่ต้องการพัฒนาดังกล่าว จึงได้นำมาสร้างเป็นแบบประเมินกลยุทธ์ PLC ด้วยการขับ

เคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนในยุค Thailand 4.0 ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา สำหรับใช้ประเมินในขั้นตอนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษากลยุทธ์ PLC ด้วยการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้และการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้

จากผลการศึกษาค้นคว้าที่ได้สรุปและอภิปรายนั้น ผู้ศึกษาค้นคว้ามองเห็นแนวคิดเป็นข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ ดังนี้

1. จากผลการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น คือ นักเรียนยังขาดคุณลักษณะที่เหมาะสมในยุค Thailand 4.0 ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี จึงได้คิดค้นกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการพัฒนา ซึ่งกลยุทธ์ PLC ด้วยการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา สามารถใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะสูงขึ้น และการประเมินกลยุทธ์ PLC โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยในข้อคำถามการประเมินบางข้ออยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงต้องมีการพัฒนาปรับปรุงงานดังกล่าวให้มีการปฏิบัติให้มากขึ้นโดยจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นการเสริมสร้างคุณลักษณะนักเรียนในยุค Thailand 4.0 เพิ่มขึ้น

2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ควรกำหนดนโยบายและส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนากลยุทธ์ PLC กับสถานศึกษา และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาเพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาค้นคว้าที่ได้สรุปและอภิปรายนั้น ผู้ศึกษาค้นคว้ามีแนวคิดเป็นข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรส่งเสริมการพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนในยุค Thailand 4.0 ในด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะกระบวนการคิด , ทักษะอาชีพและนวัตกรรม , การทำงานเป็นทีมและมุ่งมั่นในการทำงาน

2. ควรให้ครูมีการปรับปรุงแบบกระบวนการประเมินการจัดการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่หลากหลาย เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน

3. ควรมีการพัฒนาหลักสูตร PLC เพื่อประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมและในด้านต่าง ๆ เพื่อความหลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550) ผลการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ปีงบประมาณ 2550. กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักกิจการพิเศษ สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ,
- ชลิต โพธิ์นคร. (2560) การประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2559 และประชุมวิชาการ เรื่อง "ห้องสมุดดิจิทัลกับการก้าวสู่ยุค Thailand 4.0" 22-24 มีนาคม โรงแรมปริ้นซ์พาเลซ มหานาค กรุงเทพมหานคร
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545) การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ไพฑูริย์ สินลารัตน์ และคณะ. 2559. โรงเรียน ครู อยู่อย่างไรในยุค 4.0 กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2560) จุดเน้นเชิงนโยบาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์). สืบค้นจาก <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=47695&Key=news20>, เมื่อ 6 มีนาคม 2560
- สมัชชาเครือข่ายปฏิรูปการศึกษา. (2558) ท้องถิ่นกับการจัดการศึกษา. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/EducationReformAssemblyTH>, เมื่อ 28 กรกฎาคม 2558.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564). กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557) บทบาทของครูในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- Hord, S.M. (2003.) *Professional learning communities : An overview. In Southwest Educational Development Laboratory, Learning together, leading together : Changing schools through professional learning communities* New York : Teachers College.Press,